

ภาคผนวก ก การเตรียมสารเคมีและอาหารเลี้ยงเชื้อ

การเตรียมสารเคมีและอาหารเลี้ยงเชื้อ

การเตรียมสารเคมี

1. การเตรียมสารเคมีสำหรับวิเคราะห์ฟอร์มัลดีไฮด์

การเตรียม Acetyl acetone

ซึ่ง Ammonium acetate 75 กรัม ละลายในน้ำกลั่นปริมาตร 400 มิลลิลิตร ถ่ายลงใน Volumetric flask ปริมาตร 500 มิลลิลิตร เติม Glacial Acetic Acid ปริมาตร 1.5 มิลลิลิตร และ acetyl acetone ปริมาตร 1 มิลลิลิตร ปรับปริมาตรเป็น 500 มิลลิลิตรด้วยน้ำกลั่น (สารละลายนี้ สามารถเก็บได้นาน 1 สัปดาห์)

การเตรียม 1 M Na_2SO_3

ซึ่ง Na_2SO_3 126 กรัม ละลายในน้ำกลั่น ถ่ายลงใน Volumetric flask ขนาด 1,000 มิลลิลิตร และปรับปริมาตรเป็น 1,000 มิลลิลิตรด้วยน้ำกลั่น

การเตรียม 1 M NaOH

ซึ่ง NaOH 40 กรัม ละลายในน้ำกลั่น ถ่ายลงใน Volumetric flask ขนาด 1,000 มิลลิลิตร และปรับปริมาตรเป็น 1,000 มิลลิลิตรด้วยน้ำกลั่น

การเตรียม 0.1 M NaOH

ซึ่ง NaOH 4 กรัม ละลายในน้ำกลั่น ถ่ายลงใน Volumetric flask ขนาด 1,000 มิลลิลิตร และปรับปริมาตรเป็น 1,000 มิลลิลิตรด้วยน้ำกลั่น

การเตรียม Thymolphthalein indicator solution

ซึ่งและละลาย Thymolphthalein 0.1 กรัม ใน ethanol 98% v/v ปริมาตร 100 มิลลิลิตร

การเตรียม Phenolphthalein indicator solution

ซึ่งและละลาย Phenolphthalein 0.5 กรัม ใน ethanol 98% v/v ปริมาตร 100 มิลลิลิตร

การเตรียม 1 N H_2SO_4 Standart Solution

1. ปิเปต conc. H_2SO_4 ปริมาตร 27.8 มิลลิลิตร ใส่ลงในขวดปรับปริมาตรขนาด 1,000 มิลลิลิตร และปรับปริมาตรให้เป็น 1,000 มิลลิลิตร ด้วยน้ำกลั่น

2. ปิเปต 1 N H_2SO_4 ที่เตรียมไว้ปริมาตร 5 มิลลิลิตร และน้ำกลั่นปริมาตร 25 มิลลิลิตรใส่ลงในขวดรูปชมพู่ 250 มิลลิลิตร หยด phenolphthalein indicator 2-3 หยด

3. ไตเตรทด้วย 0.1 M NaOH จนสารละลายเปลี่ยนเป็นสีชมพู

4. ทำซ้ำขั้นตอนที่ 2 และ 3 อีก 3 ครั้ง หาค่าเฉลี่ยที่ได้ และนำมาคำนวณหาความเข้มข้นที่แน่นอนของ H_2SO_4 standart solution จากสมการ

ความเข้มข้นที่แน่นอนของ H_2SO_4 (N) = $\frac{\text{ปริมาณ NaOH ที่ใช้ (มิลลิลิตร)} \times N \text{ ของ NaOH (N)}}{\text{ปริมาตรของ } H_2SO_4 \text{ (มิลลิลิตร)}}$

2. การเตรียมสารเคมีสำหรับซีโอดี

การเตรียม 0.25N Potassium Dichromate Standart Solution

ชั่งและละลาย Potassium dichromate ($K_2Cr_2O_7$) ซึ่งอบแห้งที่ $103^\circ C$ เป็นเวลา 2 ชั่วโมง หนัก 12.259 กรัม ในน้ำกลั่นและปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร ด้วยขวดปรับปริมาตร

การเตรียม Sulfuric reagent

ละลาย Ag_2SO_4 22 กรัม ลงใน conc. sulfuric acid 1 ขวด ซึ่งมีน้ำหนัก 4 กิโลกรัม หรือ 2,650 มิลลิลิตร (ต้องใช้เวลาในการละลายสารนี้ประมาณ 1-2 วัน)

การเตรียม feroin indicator

ละลาย $FeSO_4 \cdot 7H_2O$ 0.695 กรัม และ 1,10 phenanthroline monohydrate 1.485 กรัม ในน้ำกลั่น และปรับปริมาตรเป็น 100 มิลลิลิตรด้วยน้ำกลั่น

การเตรียม 0.1N Ferrus ammonium sulfate standart solution

ละลาย Ferrus ammonium sulfate ($Fe(NH_4)_2(SO_4)_2 \cdot 6H_2O$) 39 กรัม ในน้ำกลั่น เดิม conc.sulfuric acid 20 มิลลิลิตร คนให้เข้ากันและทิ้งให้เย็น และปรับปริมาตรเป็น 1,000 มิลลิลิตร ด้วยน้ำกลั่น

การหาค่าปกติของ Ferrus ammonium sulfate standart solution

นำสารละลาย Potassium dichromate standart solution 10 มิลลิลิตร ใส่ลงในขวดรูปชมพู่ เดิมน้ำกลั่น 90 มิลลิลิตร และ conc.sulfuric acid 30 มิลลิลิตร ทิ้งให้เย็นแล้วนำมาไตเตรตด้วย Ferrus ammonium sulfate standart solution โดยใช้ Feroin indicator 2-3 หยด และคำนวณหาความเข้มข้นดังสมการ

$$\text{นอร์มัลลิตี (N)} = \frac{\text{Potassium dichromate (มิลลิลิตร)} \times 0.25}{\text{Ferrus ammonium sulfate standart solution (มิลลิลิตร)}}$$

การเตรียม 3% H₂O₂**ส่วนประกอบ**Hydrogen peroxide solution (30% H₂O₂) 10 มิลลิลิตร**น้ำกลั่น****ขั้นตอนการเตรียม**

ปิเปต H₂O₂ ปริมาตร 10 มิลลิลิตร ลงใน Volumetric flask ขนาด 100 มิลลิลิตร ปรับปริมาตรให้เป็น 100 มิลลิลิตร ด้วยน้ำกลั่น เทใส่ขวดทึบแสง แข็งเย็นที่ 4 องศาเซลเซียส ใช้ได้นาน 2-3 วัน

การเตรียม 0.5% Tetramethyl paraphenylen diamine hydrochloride**ส่วนประกอบ**

Tetramethyl paraphenylen diamine hydrochloride 0.5 กรัม

น้ำกลั่น**ขั้นตอนการเตรียม**

ชั่ง Tetramethyl paraphenylen diamine hydrochloride 0.5 กรัม ละลายในน้ำกลั่น และปรับปริมาตรให้เป็น 100 มิลลิลิตร ด้วยน้ำกลั่น เทใส่ขวดทึบแสง แข็งเย็นที่ 4 องศาเซลเซียส ใช้ภายใน 1 วัน

การเตรียม Kovic's reagent**ส่วนประกอบ**

Para-dimethyl-amino benzaldehyde 5 กรัม

Amyl หรือ buthyl alcohol 75 มิลลิลิตร

Conc. HCl 25 มิลลิลิตร

ขั้นตอนการเตรียม

ผสม Para-dimethyl-amino benzaldehyde กับ alcohol ใน water bath อุณหภูมิ 30-60 องศาเซลเซียส นาน 5 นาที ขณะปล่อยให้เย็น ริน HCl ลงไป เขย่าให้เข้ากัน ใส่ในขวดทึบแสง เก็บในตู้เย็น

การเตรียม Gram's stain solution**การเตรียม Crystal violet stain**

ชั่ง Crystal violet 0.5 กรัม ใส่ลงใน Volumetric flask ขนาด 100 มิลลิลิตร และปรับปริมาตรให้เป็น 100 มิลลิลิตร ด้วยน้ำกลั่น

การเตรียม Decolourizer

ดวง 95 % Ethanol ปริมาตร 250 มิลลิลิตร ด้วยกระบอกตวง ผสมกับ Acetone 250

มิลลิลิตร

การเตรียม Gram's Iodine solution

ซึ่ง Iodine 1 กรัม ละลายด้วย Potassium iodine 2 กรัม ในน้ำกลั่น 300 มิลลิลิตร

การเตรียม Safranin O solution

ซึ่ง Safranin O 2.5 กรัม ละลายด้วย 95% ethanol 100 มิลลิลิตร

การเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อ

YM medium Agar

ส่วนประกอบ

Formaldehyde solution (HCHO) 38% w/v X มิลลิลิตร (ขึ้นอยู่กับความเข้มข้น)

Peptone 5 กรัม

Yeast Extract 3 กรัม

Malt Extract 3 กรัม

Agar 15 กรัม

น้ำกลั่น

ขั้นตอนการเตรียม

ซึ่งสารต่างๆตามปริมาณที่กำหนด ปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้เป็น 1 ลิตร ต้มจนเดือด และนำไป Autoclave ที่ความดันไอน้ำ 15 psi อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที ที่ตั้งให้เย็นก่อนเติม Formaldehyde solution (HCHO) 38% w/v ลงไปตามความเข้มข้นที่ต้องการ

Formaldehyde enrichment medium I (FMI) Agar

ส่วนประกอบ

Formaldehyde solution (HCHO) 38% w/v X มิลลิลิตร (ขึ้นอยู่กับความเข้มข้น)

NaNO₃ 2 กรัม

(NH₄)₂SO₄ 2 กรัม

K₂HPO₄ 2 กรัม

KH₂PO₄ 1 กรัม

MgSO₄·7H₂O 0.2 กรัม

Yeast Extract 0.2 กรัม

Agar 15 กรัม

น้ำกลั่น

ขั้นตอนการเตรียม

ซึ่งสารต่างๆตามปริมาณที่กำหนด ปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้เป็น 1 ลิตร ต้มจนเดือด และนำไป Autoclave ที่ความดันไอน้ำ 15 psi อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที ทิ้งไว้ให้เย็นก่อนเติม Formaldehyde solution (HCHO) 38% w/v ลงไปตามความเข้มข้นที่ต้องการ

Formaldehyde enrichment medium II (FMII) Agar

ส่วนประกอบ

Formaldehyde solution (HCHO) 38% w/v X มิลลิลิตร (ขึ้นอยู่กับความเข้มข้น)

(NH₄)₂SO₄ 0.89 กรัม

CaCl₂·2H₂O 0.01 กรัม

MgSO₄·7H₂O 0.02 กรัม

KH₂PO₄ 0.15 กรัม

Na₂HPO₄ 0.16 กรัม

Agar 15 กรัม

น้ำกลั่น

ขั้นตอนการเตรียม

ซึ่งสารต่างๆตามปริมาณที่กำหนด ปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้เป็น 1 ลิตร ต้มจนเดือด และนำไป Autoclave ที่ความดันไอน้ำ 15 psi อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที ทิ้งไว้ให้เย็นก่อนเติม Formaldehyde solution (HCHO) 38% w/v ลงไปตามความเข้มข้นที่ต้องการ

Tryptic Soy Agar (TSA)

ส่วนประกอบ

Pancreatic digest of casein 15 กรัม

Enzymatic digest of soybean meal 5 กรัม

NaCl 5 กรัม

Agar 15 กรัม

น้ำกลั่น

ขั้นตอนการเตรียม

ซึ่งสารต่างๆตามปริมาณที่กำหนด ปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้เป็น 1 ลิตร ปรับพีเอชให้ได้ประมาณ 7.3 ± 0.2 นำไป Autoclave ที่ความดันไอน้ำ 15 psi อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที

Tryptic Soy Broth (TSB)

ส่วนประกอบ

Pancreatic digest of casein	15 กรัม
Enzymatic digest of soybean meal	5 กรัม
NaCl	5 กรัม

น้ำกลั่น

ขั้นตอนการเตรียม

ซึ่งสารต่างๆตามปริมาณที่กำหนด ปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้เป็น 1 ลิตร ปรับพีเอชให้ได้ประมาณ 7.3 ± 0.2 นำไป Autoclave ที่ความดันไอน้ำ 15 psi อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที

Tryptone Broth

ส่วนประกอบ

Tryptone	10 กรัม
----------	---------

น้ำกลั่น

ขั้นตอนการเตรียม (pH 6.9 ± 0.2)

ละลายส่วนประกอบต่างๆให้เข้ากันด้วยน้ำกลั่นปริมาตร 1 ลิตร ปรับพีเอชให้ได้ 6.9 ± 0.2 ถ่ายใส่หลอดทดลองที่มี durham tube อยู่ นำไป Autoclave ที่ความดันไอน้ำ 15 psi อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที

Nutrient agar (NA)

ส่วนประกอบ

Beef extract	3 กรัม
Peptone	5 กรัม
Agar	15 กรัม

น้ำกลั่น

ขั้นตอนการเตรียม

ซังสารต่างๆตามปริมาณที่กำหนด ปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้เป็น 1 ลิตร ต้มจนเดือด ปรับพีเอชเป็น 7.0 และนำไป Autoclave ที่ความดันไอ 15 psi อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที

Motility test medium

ส่วนประกอบ

Beef extract 3 กรัม

Tryptone 10 กรัม

NaCl 5 กรัม

Agar 5 กรัม

น้ำกลั่น

ขั้นตอนการเตรียม

ซังสารต่างๆตามปริมาณที่กำหนด ปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้เป็น 1 ลิตร ต้มจนเดือด และนำไป Autoclave ที่ความดันไอ 15 psi อุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที

ภาคผนวก ข วิธีวิเคราะห์

วิธีวิเคราะห์

การทดสอบ Motility test

วิธีทดสอบ

เพาะเชื้อที่ต้องการลงในอาหารโดยการ stab ลงในอาหารตรงๆ ประมาณ 2/3 ของอาหาร บ่มที่ อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส นาน 18 - 24 ชั่วโมง

การแปลผล

ผลบวก เห็นการเจริญของเชื้อออกมาจนกรวย Stab หรือไม่มีรอยการเจริญที่ชัดเจน บริเวณรอยที่ Stab แต่พบว่าอาหารเลี้ยงเชื้อมีสีขุ่นกว่าเดิม

ผลลบ เห็นการเจริญของเชื้ออย่างชัดเจนที่บริเวณรอย Stab โดยเห็นขอบเขตการเจริญ ชัดเจน

การทดสอบ Catalase Test

วิธีทดสอบ

เพาะเชื้อที่ต้องการลงในอาหาร NA บ่มที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส นาน 18 - 24 ชั่วโมง หยด 3% H_2O_2 ลงบนแผ่น slide ที่สะอาดและแห้ง เทียบเทียบตะลงในหยดของ H_2O_2

การแปลผล

ผลบวก เกิดฟองก๊าซขึ้น

ผลลบ ไม่เกิดฟองก๊าซ

การทดสอบ Oxidase Test

วิธีทดสอบ

เพาะเชื้อที่ต้องการลงในอาหาร NA บ่มที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส นาน 18 - 24 ชั่วโมง หยด 0.5% Tetramethyl paraphenylen diamine hydrochloride ลงบนแผ่นกระดาษกรอง ให้พอหมาดๆ เทียบเชื้อที่ทดสอบลงบนกระดาษกรองดังกล่าว

การแปลผล

ผลบวก จะเกิดสีชมพูแล้วจะเกิดเป็นสีม่วงภายใน 10 วินาที หลังหยดสาร 0.5% tetramethyl-p-phenylenediamine แสดงว่าเชื้อสร้าง enzyme oxidase จะเป็นพวก aerobe

ผลลบ ไม่เกิดสีภายใน 10 วินาทีแสดงว่าไม่มี enzyme oxidase

การวิเคราะห์หาปริมาณความเข้มข้นของฟอร์มาลดีไฮด์

การสร้างกราฟมาตรฐานฟอร์มาลดีไฮด์

1. การสร้างกราฟมาตรฐาน โดยเตรียม formaldehyde stock solution เข้มข้น 1,000 มิลลิกรัมต่อลิตร โดยปิเปต Formaldehyde solution (HCHO) 38% w/v ปริมาตร 2.63 มิลลิลิตร แล้วปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตรด้วยน้ำกลั่น

2. ปิเปต 1 M Na_2SO_3 ปริมาตร 25 มิลลิลิตร ใส่ในขวดรูปชมพู่เติมไทมอลพทาไลน์ 2 หยด 1 N H_2SO_4 จำนวน 1-2 หยด เติม formaldehyde stock solution ที่เตรียม 25 มิลลิลิตร ลงในขวดรูปชมพู่สารละลายผสมจะมีสีน้ำตาล และไตเตรตด้วย 1 N H_2SO_4 ที่จุดยุติสารละลายจะเปลี่ยนจากน้ำตาลเป็นไม่มีสี

1 N H_2SO_4 ปริมาตร 1 มิลลิลิตร จะทำปฏิกิริยาพอดีกับฟอร์มาลดีไฮด์ 30.03 มิลลิกรัม ซึ่งสามารถคำนวณความเข้มข้นที่แน่นอนของฟอร์มาลดีไฮด์ ได้ดังนี้

$$\text{ความเข้มข้นของฟอร์มาลดีไฮด์ (มิลลิกรัม/ลิตร)} = \frac{A \times 30.03 \times 1000}{25}$$

เมื่อ A = ปริมาตรของกรดซัลฟูริก 1 N ที่ใช้ไตเตรต (มิลลิลิตร)

ตัวอย่างการคำนวณ

ปริมาตร 1 N H_2SO_4 ที่ใช้ไตเตรตจนถึงจุดยุติ เท่ากับ 0.86 มิลลิลิตร

$$\text{ความเข้มข้นของฟอร์มาลดีไฮด์ (มิลลิกรัม/ลิตร)} = \frac{0.86 \times 30.03 \times 1000}{25}$$

สารละลายฟอร์มาลดีไฮด์ที่เตรียมขึ้นมีความเข้มข้น = 1,033 มิลลิกรัม/ลิตร

ดังนั้น สารละลายฟอร์มาลดีไฮด์ 1 มิลลิลิตร = 1,033 ไมโครกรัม

3. เตรียมสารละลายฟอร์มาลดีไฮด์ที่มีความเข้มข้น 10 มิลลิกรัมต่อลิตร จาก formaldehyde stock solution เพื่อเตรียมสารละลายมาตรฐานให้มีเนื้อสารอยู่ 10 20 30 40 และ 50 ไมโครกรัม โดยปิเปตสารละลายฟอร์มาลดีไฮด์เข้มข้น 10 มิลลิกรัมต่อลิตร มา 1 2 3 4 และ 5 มิลลิลิตร ตามลำดับ (ทำแบบลงค้โดยใช้น้ำกลั่น)

4. ใส่ตัวอย่างมาตรฐานและแบลงค์ ในขวดปรับปริมาตรขนาด 25 มิลลิลิตร เติม 1 N H_2SO_4 ปริมาตร 5 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากัน และเติม 1 M NaOH ปริมาตร 5 มิลลิลิตร ปรับปริมาตรเป็น 25 มิลลิลิตร ด้วยน้ำกลั่นทุกขวด เทใส่ขวดปรับปริมาตรขนาด 50 มิลลิลิตร ล้างขวด เติมด้วย Acetyl acetone แล้วปรับปริมาตรเป็น 50 มิลลิลิตร ด้วย Acetyl acetone

5. นำไปต้มใน water bath ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส 10 นาที ทิ้งให้เย็นที่ อุณหภูมิห้อง และวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 425 นาโนเมตร นำค่าที่ได้ไปเขียนกราฟ มาตรฐานแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของฟอร์มัลดีไฮด์เป็นไมโครกรัมกับค่าการดูดกลืนแสง

การวิเคราะห์หาความเข้มข้นของฟอร์มัลดีไฮด์ในตัวอย่าง

1. เตรียมตัวอย่างโดยการนำน้ำตัวอย่างไปปั่นเหวี่ยงที่ความเร็วรอบ 6,000 รอบ/นาที 10 นาที เพื่อกำจัดสารรบกวนการวิเคราะห์ตัวอื่นออกไป อาทิ เซลล์จุลินทรีย์, ตะกอนต่างๆ เป็นต้น

2. ปิเปิดน้ำตัวอย่าง 15 มิลลิลิตร ใส่ลงในขวดปรับปริมาตร ขนาด 50 มิลลิลิตร เติม 1 N H_2SO_4 ปริมาตร 5 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากัน และเติม 1 M NaOH ปริมาตร 5 มิลลิลิตร ปรับปริมาตรเป็น 50 มิลลิลิตร ด้วย Acetyl acetone

3. นำไปต้มใน water bath ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส 10 นาที ทิ้งให้เย็นที่ อุณหภูมิห้อง และวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 425 นาโนเมตร นำค่าที่ได้เปรียบเทียบกับ กราฟมาตรฐาน (มันลิน, 2548)

การวิเคราะห์หาปริมาณซีไอดี

วิธีวิเคราะห์

1. ใส่สาร $HgSO_4$ ประมาณ 0.4 กรัม ลงในขวดกันเบน เติมตัวอย่างน้ำหรือตัวอย่างน้ำ ที่ทำการเจือจางแล้วลงไป 20 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากัน (ควรทำควบคู่ไปกับแบลงค์ที่ใช้ น้ำกลั่นแทน ตัวอย่าง) และทำการรีฟลักซ์เหมือนกับตัวอย่างน้ำทุกประการ ยกเว้น sulfuric reagent ให้ใช้กรดที่ไม่เติม $AgSO_4$

2. เติมสารละลายมาตรฐาน potassium dichromate จำนวน 10 มิลลิลิตร

3. ค่อยๆ เติม sulfuric reagent ปริมาตร 10 มิลลิลิตร ลงไปพร้อมเขย่าให้เข้ากัน

4. ใส่เม็ดแก้วลงไป 5-6 เม็ด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเดือดอย่างรุนแรงนำขวดกันกลม ไปต่อกับเครื่องควบแน่น และใช้ปีกเกอร์เล็กปิดปลายไว้เพื่อป้องกันสารปนเปื้อนต่างๆ จากภายนอก

5. ต้มให้เดือดหรือรีฟลักซ์เป็นเวลา 2 ชั่วโมง (ภาพ 42) ปิดเตาและตั้งทิ้งไว้ให้เย็น และล้างเครื่องควบแน่นด้วยน้ำกลั่น 80 มิลลิลิตร ก่อนทำการถอดขวดทรงกลมกันแบนออกจากเครื่องควบแน่น ปล่อยให้ทิ้งไว้ให้เย็นอีกครั้ง

6. นำไปไตเตรทหาปริมาณ dichromate ที่เหลือ ด้วยสารละลายมาตรฐาน ferrus ammonium sulfate โดยใช้ ferroin indicator 2-3 หยด เมื่อถึงจุดยุติส่วนผสมจะเปลี่ยนจากสีน้ำเงินเขียวเป็นน้ำตาลแดง

การวิเคราะห์ตัวอย่างมาตรฐาน

เราสามารถตรวจสอบความถูกต้องของวิธีวิเคราะห์และสารเคมีจากตัวอย่างสารมาตรฐาน คือ กลูโคส ที่ 1 กรัม จะมีค่าซีไอดีเท่ากับ 1.067 กรัม หรือโพแทสเซียมไฮโดรเจนพาลาทที่อบแห้งที่ 120 องศาเซลเซียส 1 กรัม จะมีค่าซีไอดีเท่ากับ 1.176 กรัม

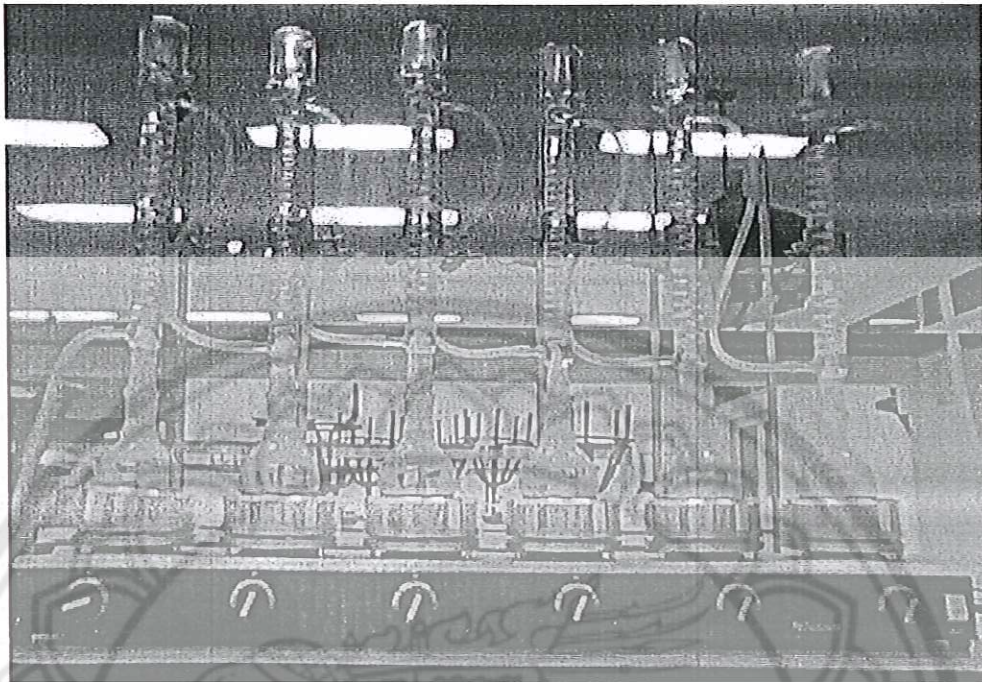
สูตรการคำนวณค่าซีไอดี

$$\text{ซีไอดี (มิลลิกรัม/ลิตร)} = \frac{(A-B) \times N \times 8,000}{\text{ปริมาตรตัวอย่าง (มิลลิลิตร)}}$$

เมื่อ A = ปริมาตรของสารละลายมาตรฐาน ferrus ammonium sulfate ที่ใช้ไตเตรตแบลนด์ (มิลลิลิตร)

B = ปริมาตรของสารละลายมาตรฐาน ferrus ammonium sulfate ที่ใช้ไตเตรตตัวอย่าง (มิลลิลิตร)

N = นอร์มัลลิตีของสารละลายมาตรฐาน ferrus ammonium sulfate

ภาพ 42 ชุดอุปกรณ์ตรวจวิเคราะห์ซีโอดี

การทดสอบประสิทธิภาพการตกตะกอน (SVI)

คำนวณจาก

$$SVI = \frac{SV_{30} \times 1,000}{MLSS}$$

โดย SVI = Sludge Volume Index (มิลลิกรัม/ ลิตร)

SV₃₀ = ปริมาณของตะกอนที่ตกลงมาภายใน 30 นาที (มิลลิลิตร) จากการเติมน้ำในถังลงในกระบอกตวงหรือกรวยขนาด 1 ลิตร และตั้งทิ้งไว้ 30 นาที และวัดดูปริมาณตะกอนที่ตกลงมา

MLSS = Mixed-liquor suspended solids (มิลลิกรัม/ ลิตร) เป็นปริมาณของสารแขวนลอยชนิดที่เป็นสารอินทรีย์และแร่ธาตุรวมทั้งจุลินทรีย์ ซึ่งหาได้จากการกรอง แล้วอบในตู้อบที่อุณหภูมิ 105 องศาเซลเซียส

นำค่าที่ได้จากการคำนวณไปเทียบประสิทธิภาพกับตาราง 10

ตาราง 10 ค่า SVI และประสิทธิภาพการตกตะกอน

SVI	ประสิทธิภาพการตกตะกอน
<50	เลว
50	ดีมาก
100	ใช้ได้
200	พอใช้
300	เลว

ที่มา: ธงชัย พรรณสวัสดิ์ และวิบูลย์ลักษณ์ ศรีสวัสดิ์, 2540

อภิธานศัพท์

- SV (Sludge volume) : ปริมาณของตะกอนที่ตกลงมาภายใน 30 นาที (มิลลิลิตร) ในกระบอกตวงหรือกรวยขนาด 1 ลิตร และตั้งทิ้งไว้ 30 นาทีและนำมาวัดดูปริมาณของแข็งแขวนลอยที่ตกตะกอนว่ามีปริมาณเท่าใด
- Methylotroph : จุลินทรีย์ที่มีความสามารถในการใช้สารประกอบที่มีคาร์บอน 1 อะตอม เช่น methane methanol methylamine formate และ formaldehyde เป็นแหล่งคาร์บอนและแหล่งพลังงานได้
- SV30 : ปริมาณของตะกอนที่ตกลงมาภายใน 30 นาที (มิลลิลิตร) จากการเติมน้ำในถังลงในกระบอกตวงหรือกรวยขนาด 1 ลิตร ตั้งทิ้งไว้ 30 นาที และวัดดูปริมาณตะกอนที่ตกลงมา
- MLSS : Mixed-liquor suspended solids (มิลลิกรัม/ ลิตร) เป็นปริมาณของสารแขวนลอยชนิดที่เป็นสารอินทรีย์และแร่ธาตุรวมทั้งจุลินทรีย์ ซึ่งหาได้จากการกรอง แล้วอบในตู้อบที่อุณหภูมิ 105 องศาเซลเซียส